

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 314/2019-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. októbra 2019 prerokoval námietku zaujatosti sudcov I. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky Jany Baricovej, Miroslava Duriša a Mojmíra Mamojku vo veci ústavnej sťažnosti obchodnej spoločnosti ZACHEM, a. s. Strážske, Námestie osloboditeľov 70, Michalovce, IČO 31730191, vedenej na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 1105/2019 a takto

r o z h o d o l :

Sudca Ústavného súdu Slovenskej republiky Mojmír Mamojka nie je v y l ú č e n ý z výkonu sudcovskej funkcie vo veci vedenej na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 1105/2019.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Námietka zaujatosti

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 15. októbra 2019 doručené podanie obchodnej spoločnosti ZACHEM, a. s. Strážske, Námestie osloboditeľov 70, Michalovce, IČO 31730191 (ďalej len „sťažovateľka“),

v ktorom uplatňuje námietku zaujatosti proti sudcom I. senátu ústavného súdu Jane Baricovej, Miroslavovi Durišovi a Mojmírovi Mamojkovi v konaní vedenom na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 1105/2019, predmetom ktorého je rozhodovanie o ústavnej sťažnosti sťažovateľky namietajúcej porušenie svojich Ústavou Slovenskej republiky a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd garantovaných práv postupom a uznesením Okresného súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) č. k. 16 Cb 1/2012-962 z 27. marca 2019 v spojení s uznesením okresného súdu č. k. 16 Cb 1/2012-913 zo 14. novembra 2018.

2. Sťažovateľka oznámila, že podľa § 50 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vznáša námietku zaujatosti členov I. senátu ústavného súdu Jany Baricovej, Miroslava Duriša a Mojmíra Mamojku z dôvodu, že ústavnému súde podala jednu ústavnú sťažnosť 15. apríla 2019, ktorá je na ústavnom súde vedená pod sp. zn. Rvp 675/2019 a ktorej nebol pridelený sudca spravodajca.

Sťažovateľka vo vznesenej námietke zaujatosti poukazuje na to, že zatiaľ čo vo veci sp. zn. Rvp 675/2019 došlej ústavnému súde 15. apríla 2019 sa nekoná, vo veci sp. zn. Rvp 1105/2019, ktorá došla ústavnému súde až neskôr (19. júna 2019), je konanie uprednostnené. Uprednostnenie novšej veci pred staršou vyvoláva v sťažovateľke pochybnosti o nezaujatosti a nestrannosti senátu ústavného súdu. Sťažovateľka ďalej poukazuje na charakter jednotlivých ňou podaných ústavných sťažností s tým, že jej hrozia závažné ujmy na majetkových a iných právach. V bode 6 námietky zaujatosti sťažovateľka uvádza, že je tiež toho názoru, že *„predmetné konania po podrobnom prihliadnutí na ich obsah budú vo svojich dôsledkoch pri riadnom a zákonnom poskytnutí a zabezpečení ochrany jej spoločnosti cestou Ústavného súdu Slovenskej republiky znamenať neprimerané dôsledky pre príslušné štátne a súdne orgány. S ohľadom na postavenie uvedených sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky ako osôb dlhodobo pôsobiacich v sektore priamo nadviazanom na finančné zdroje štátneho rozpočtu, a dá sa povedať závislých na týchto zdrojoch, je daná pochybnosť o prípadnom preferovaní týchto súdnych, štátnych orgánov a iných orgánov na úkor našej spoločnosti, bez toho, aby na to bol relevantný dôvod“*. Záverom sťažovateľka uvádza, že sa objektívne domnieva, že o ochrane jej práv v konaní

pred ústavným súdom uvedenými sudcami nebude rozhodované nestranne a nezaujato (bude uprednostňované rozhodovanie o inej ústavnej sťažnosti), čím podľa sťažovateľky dochádza k naplneniu súdnymi rozhodnutiami a judikatúrou predpokladanej pochybnosti o nezaujatosti namietaných sudcov.

3. Členovia I. senátu ústavného súdu Jana Baricová, Miroslav Duriš a Mojmir Mamojka sa k námietke zaujatosti vyjadrili podaním zo 16. októbra 2019, v ktorom v podstatnom uviedli, že zákon o ústavnom súde v § 49 až § 52 obsahuje výslovnú úpravu o vylúčení sudcu ústavného súdu z výkonu sudcovskej funkcie a, vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, námietka zaujatosti vznesená sťažovateľkou nemôže obstáť. Veci sa na ústavnom súde pridávajú sudcom spravodajcom náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov schválených plénom ústavného súdu tak, aby bola vylúčená možnosť ovplyvňovania pridelenia veci (§ 46 zákona o ústavnom súde). Ústavná sťažnosť sťažovateľky došla 15. apríla 2019 a zapísaná pod sp. zn. Rvp 675/2019 nebola pridelená konkrétnemu sudcovi spravodajcovi len z dôvodu neobsadenia ústavného súdu, zatiaľ čo vec sp. zn. Rvp 1105/2019 došla 19. júna 2019 bola náhodným výberom pridelená sudcovi spravodajcovi Mojmirovi Mamojkovi, ktorý bol v tom čase členom I. senátu ústavného súdu konajúceho a rozhodujúceho v zložení Jana Baricová (predsedníčka senátu), Miroslav Duriš a Mojmir Mamojka (členovia senátu).

Zo strany sťažovateľky tak ide o hlboké nedorozumenie, resp. nepochopenie, keďže, ako je všeobecne známou skutočnosťou, na ústavnom súde do 17. apríla 2019 pracoval iba jeden senát, od 18. apríla 2019 dva senáty a plne obsadeným sa ústavný súd stal až vymenovaním zvyšných šiestich sudcov od 10. októbra 2019. Takto potom nemožno hovoriť ani uvažovať o akomkoľvek uprednostňovaní jednej veci sťažovateľky pred druhou vecou, hoci došli neskôr. Okrem toho ústavné sťažnosti sťažovateľky spolu vôbec nesúvisia, čo sa týka subjektov, proti ktorým smerujú, a ani obsahovo.

Tvrdenie sťažovateľky o tom, že „s ohľadom na postavenie uvedených sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky ako osôb dlhodobo pôsobiacich v sektore priamo nadviazanom na finančné zdroje štátneho rozpočtu, a dá sa povedať závislých na týchto zdrojoch, je daná pochybnosť o prípadnom preferovaní týchto súdnych, štátnych orgánov a iných orgánov na úkor našej spoločnosti, bez toho, aby na to bol relevantný dôvod“,

je absolútne bez akéhokoľvek zmyslu, pretože i samotný ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 Ústavy Slovenskej republiky) je ako orgán verejnej moci takisto naviazaný na štátny rozpočet.

Sťažovateľkou vznesená námietka zaujatosti tak podľa názoru namietaných sudcov nemôže predstavovať relevantný dôvod, ktorý môže vnieť pochybnosti o ich nezaujatosti v danej veci, pretože ani jeden z členov senátu nemá pomer k veci ani pomer k účastníkom konania, ani v napadnutej veci nebol činný pri výkone inej funkcie alebo povolania, než je funkcia sudcu ústavného súdu.

4. Pokynom predsedu ústavného súdu Ivana Fiačana zo 16. októbra 2019 bola námietka zaujatosti v súlade s čl. IV bodom 1 písm. b) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v účinnom znení pridelená na rozhodnutie podľa § 51 ods. 2 zákona o ústavnom súde do II. senátu ústavného súdu.

II.

Relevantná právna úprava a posúdenie veci ústavným súdom

5. Zákon o ústavnom súde obsahuje výslovnú právnu úpravu o vylúčení sudcu ústavného súdu z výkonu sudcovskej funkcie v § 49 až § 52.

6. Podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Dôvodom na vylúčenie sudcu ústavného súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu ústavného súdu v konaní o prerokúvanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach na ústavnom súde.

7. Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde účastník konania má právo vnieť námietku zaujatosti voči sudcom ústavného súdu, ktorí majú jeho vec prerokovať a rozhodnúť. Námietku zaujatosti je účastník konania povinný vnieť do desiatich dní

odo dňa, keď sa dozvedel o dôvodoch vylúčenia. Účastník konania je povinný uviesť, kedy sa dozvedel o dôvodoch vylúčenia. Námietku zaujatosti musí účastník konania odôvodniť. Sudca ústavného súdu, proti ktorému námietka smeruje, je povinný sa k námietke zaujatosti vyjadriť. Na opakované námietky zaujatosti podané proti tomu istému sudcovi ústavného súdu z toho istého dôvodu ústavný súd neprihliadne, ak už o predchádzajúcej rovnakej námietke zaujatosti rozhodol.

8. Podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcu ústavného súdu rozhoduje iný senát ústavného súdu určený rozvrhom práce.

9. Podľa § 46 zákona o ústavnom súde sa veci pridávajú sudcom spravodajcom náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov schválených plénom ústavného súdu tak, aby bola vylúčená možnosť ovplyvňovania pridelenia veci.

Vec vedená na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 1105/2019, v rámci ktorej sťažovateľka uplatnila námietku zaujatosti, bola 19. júna 2019 v zmysle § 46 zákona o ústavnom súde pridelená sudcovi ústavného súdu Mojmirovi Mamojkovi ako sudcovi spravodajcovi.

Podľa § 47 ods. 1 zákona o ústavnom súde na konanie vo veci patriacej do pôsobnosti senátu ústavného súdu je príslušný senát ústavného súdu, členom ktorého je podľa rozvrhu práce sudca spravodajca, ktorému bola vec pridelená podľa § 46 zákona o ústavnom súde.

Podľa čl. II bodu 3 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení účinnom do 16. októbra 2019 bol Mojmír Mamojka sudcom I. senátu ústavného súdu pracujúceho v zložení Jana Baricová (predsedníčka senátu) a Miroslav Duriš a Mojmír Mamojka (členovia senátu).

Podľa čl. II bodu 3 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 účinného od 17. októbra 2019 je Mojmír Mamojka sudcom III. senátu ústavného súdu pracujúceho v zložení Mojmír Mamojka (predseda senátu) a Peter Straka a Martin Vernarský (členovia senátu).

Z citovaných ustanovení zákona o ústavnom súde, ako aj z ustanovení Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení účinnom do 16. októbra 2019 a od 17. októbra 2019 vyplýva, že sťažovateľkou namietaní sudcovia ústavného súdu Jana Baricová a Miroslav Duriš od 17. októbra 2019 už viac nie sú členmi senátu príslušného na rozhodovanie o ústavnej sťažnosti sťažovateľky vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 1105/2019, keďže na rozhodovanie o tejto ústavnej sťažnosti je od 17. októbra 2019 príslušný už III. senát ústavného súdu, ktorého predsedom je Mojmir Mamojka.

Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že rozhodovanie o sťažovateľkou podanej námietke zaujatosti Jany Baricovej a Miroslava Duriša, ktorá sa vzhľadom na už uvedené skutočnosti stala obsolétou, stratilo opodstatnenie.

10. Pokiaľ ide o námietku zaujatosti Mojmirá Mamojku, sťažovateľka namieta, že zatiaľ čo vo veci vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 675/2019 došlej ústavnému súdu 15. apríla 2019 sa nekoná, vo veci vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 1105/2019, ktorá došla ústavnému súdu až neskôr (19. júna 2019), je konanie uprednostnené.

Ústavný súd vo vzťahu k tejto námietke konštatuje, že v zmysle § 46 zákona o ústavnom súde sa sudcom spravodajcom vecí pridávajú náhodne a zároveň v zmysle Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení účinnom do 16. októbra 2019 sa sudcom spravodajcom z dôvodu neúplného obsadenia ústavného súdu (šiesti chýbajúci sudcovia ústavného súdu) náhodným výberom pridávala len časť vecí, v dôsledku čoho niektoré veci neboli pridelené konkrétnemu sudcovi spravodajcovi (vrátane ústavnej sťažnosti sťažovateľky vedenej pod sp. zn. Rvp 675/2019 doručenej ústavnému súdu 15. apríla 2019) a iné veci boli pridelené konkrétnemu sudcovi spravodajcovi (vrátane ústavnej sťažnosti sťažovateľky vedenej pod sp. zn. Rvp 1105/2019 doručenej ústavnému súdu 19. júna 2019).

Vychádzajúc z uvedeného, možno konštatovať, že sťažovateľkou vznesená námietka zaujatosti spočívajúca fakticky len v nesúhlase sťažovateľky so spôsobom pridávania vecí sudcom spravodajcom (vyplývajúcim z Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení účinnom

do 16. októbra 2019) nepredstavuje relevantný dôvod, ktorý by mohol vnieť akúkoľvek pochybnosť o nezaujatosti sudcu ústavného súdu Mojмира Mamojku v danej veci.

11. Možno teda uzavrieť, že skutočnosti uvádzané sťažovateľkou v námietke zaujatosti Mojмира Mamojku v kontexte rozhodovania vo veci vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 1105/2019 nevzbudzujú zo subjektívneho, ako ani z objektívneho hľadiska oprávnené pochybnosti o nestrannosti sudcu ústavného súdu Mojмира Mamojku, a preto ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. októbra 2019

predsedníčka senátu